

Met de Fryske Dûnsers naar Polen

Dag 1 / donderdag 6 augustus 2015

Donderdag 6 augustus verzamelden de eerste deelnemers zich al achter het WTC in Leeuwarden. Daar zouden we om 8.30 uur vertrekken, maar dat werd wat later. De bus bleek eerst voor het WTC te hebben gestaan in plaats van de afgesproken achterzijde. Ook waren twee gasten er nog niet en dan word je bijna ongerust. Gelukkig kwamen die om 8.50 uur en was de groep compleet, de dames waren n.l. in of bij Mantgum verdwaald.

Om 9 uur vertrokken we vol goede moed richting Cottbus, de eindbestemming van de eerste dag. Via Drachten en Groningen passeerden we rond 10.20 uur de grens bij Nieuwe Schans. De eerste koffiestop was bij Raststätte Hasbruch. Dan weer verder via Bremen richting Hannover. We passeerden een oude grenspost tussen Oost- en West-Duitsland bij Helmstedt. Omdat er een grote file van 18 km zou zijn nam Frans, onze chauffeur, een sluiproute en inderdaad, wij hebben geen file gezien, dus dat was een goede keus.

Na een korte stop op de Ring rond Berlijn ging het verder naar Cottbus, waar we om 19.30 uur aankwamen, we hadden er inmiddels 744 km opzitten.

Na een goede maaltijd hebben we nog buiten geoefend, maar dat was niet zo'n groot succes. Het was ook nog zo warm en de meesten waren toch wel moe van het reizen geworden. Dus gingen de meesten niet al te laat naar bed.

Johannes en Tytsje

Dag 2 / vrijdag 7 augustus 2015.

Na een heerlijk ontbijt en het nogmaals inladen van de bagage vertrekken we 's morgens om ruim 8 uur vanuit Cottbus richting Krakau bij een temperatuur van 27° C.

De afstand die we deze dag voor de boeg hebben bedraagt 475 km, maar is vergeleken met het aantal kilometers van de vorige dag gemakkelijk te overbruggen. Deze tijdwinst komt ons goed van pas omdat er voor vandaag ook nog een stadsrondleiding in Krakau op het programma staat. Deze bezichtiging zal gaan plaatsvinden onder leiding van een Nederlands sprekende vrouwelijke gids. Ze zal ons naar later blijkt nog een aantal keren van dienst zijn.

Na ±30 km passeren we de grensovergang naar Polen en arriveren we vrij spoedig op een zeer slecht stuk autobaan over een lengte van ± 70 km. Er waren zelfs enkele stukken bij waar we naar de andere kant van de autobaan werden geleid omdat deze niet meer berijdbaar zijn. Bij de meesten van ons dus een zucht van verlichting toen dit weggedeelte achter ons lag. Vervolgens rijden we na enige tijd langs de stad Legnica. Om half elf bevinden we ons in de omgeving van Wroclau waar ook de tolheffing ons voor heel eventjes de weg verspert.

Onze chauffeur Frans en de leiding van onze groep hebben een uur durende lunchpauze ingelast van 11.15 tot 12.15 uur op een afstand van 195 km voor Krakau. We kunnen onze eetlust bij een zeer hoge temperatuur stillen door het eten van lekkere met kaas of vleeswaren belegde broodjes.

Ook kunnen we genieten van krentenbroodjes en koele melkproducten en fruit, alles tot in de puntjes verzorgd. We bevinden ons in de gelukkige omstandigheid dat we nog wat verkoeling ondervinden van een soort overkapping waaronder banken en tafels zijn geplaatst

De aankomst in Krakau vindt plaats om half 3 's middags. Onze verblijfplaats draagt de naam Hotel "Zaczek" en wordt in het dagelijks leven aangewend als woon- en verblijfsruimte voor hoofdzakelijk studenten en een klein aantal andere hotelgasten.

Gerrie heeft inmiddels de kamersleutels in ontvangst genomen en gaat deze aan ons uitreiken. Het hoogste kamernummer in onze groep blijkt 515 te zijn hetgeen wel duidelijk aangeeft dat we ondergebracht zijn in een omvangrijk gebouw met lange gangen. Een belangrijk pluspunt zijn echter de supersnelle liften en de zeer goede restauratieve verzorging.

Op het afgesproken tijdstip lopen we in groepsverband naar het beginpunt van onze stadsrondleiding genaamd de "Wawel" hetgeen een heuvel is in Krakau. Hoogte 228 meter, gelegen op de oever de rivier de Wisła. Aan de voet van de heuvel ontmoeten we onze gids, haar naam is Gosia Bank. Ze legt aan ons uit dat ze een vergunning heeft in Krakau en omgeving voor meerdere onderwerpen te gidsen o.a. kamp Auschwitz en de zoutmijn Wieliczka. Ook is ze beschikbaar voor het organiseren van een reis naar de Zuid-Poolse bergen in de Tatra en naar de toeristenplaats Zakopane. Alles hoofdzakelijk voor Nederlandse toeristen. Op de hierboven genoemde oever van de Wisła bevinden zich talrijke historische gebouwen. De belangrijkste zijn de kathedraal en het koninklijk paleis.

Onder de heuvel bevindt zich de drakengrot. De Wawelkathedraal werd rond 1320-1364 gebouwd. Hier zijn de Poolse koningen gekroond en ook begraven. Bij hoge uitzondering zijn hier eveneens de Poolse president Lech Kaczyński en zijn vrouw, die bij de vliegcrash bij Smolensk zijn omgekomen, in 2010 bijgezet.

Het Koninklijk slot op de Wawel was de koninklijke residentie tot het einde van de 17^e eeuw. Het gebouw neemt in de Poolse historie en cultuur een speciale plaats in. Aan de drakengrot is een legende verbonden. Het verhaal gaat dat daar in de Middeleeuwen een draak woonde die elke dag gevoerd werd met schapen en varkens. Koning Krak beloofde dat diegene die de draak zou verslaan met zijn dochter mocht trouwen. De schoenmaker Skuba durfde het aan. Hij slachtte een schaap, vulde dat met zwavel en naaide het weer dicht. De draak at dit schaap, vloog in brand en sprong in de Wisła. Sindsdien is er alleen nog de grot met daarvoor een koperen beeld van een draak genaamd "Smok Wawelski". Tot 1609 was Krakau de hoofdstad van Polen.

Krakau is ontstaan rond de natuurlijke heuvel de Wawel. De stad kwam tot ontwikkeling op een kruispunt van oude handelswegen: de Barnsteenroute van de Oostzee naar Rome en de route van Byzantium naar Neurenberg.

De Poolse koning Casimir de Grote heeft in 1634 de nog steeds bestaande universiteit gesticht, na die van Praag de oudste in Midden Europa. Tijdens de tweede wereldoorlog was Krakau de hoofdstad

van het nazi-Duitse General Gouvernement en woonde Hans Frank in de Wawel. Krakau is sinds duizend jaar een bisdom en sinds 1925 de zetel van een rooms-katholieke aartsbisschop. Deze werd van 1964 tot 1975 bekleed door Karol Józef Wojtyła, die daarna tot Paus werd gekozen (Johannes Paulus II) De omvangrijke joodse bevolking is in de tweede wereldoorlog vrijwel geheel uitgeroeid.

Na de bezichtiging van de Wawel hebben we onze rondleiding vervolgd met een wandeling in de schaduw door een gedeelte van het stadspark "Planty" dat is aangelegd rondom de oude stad. Tijdens de wandeling konden we tevens enkele universiteitsgebouwen aanschouwen.

In het noordelijk deel van het park bevindt zich de "Florianuspoort" als onderdeel van een toren met aan weerszijden het enige stukje overgebleven stadsmuur van Krakau.

Langs het stukje stadsmuur worden schilderijen verkocht. De toren is 33,5 m hoog, gerenoveerd in 1694 en bevat een afbeelding uit 1882 van een wapen met een adelaar. Op de zuidzijde bevindt zich een bas-reliëf. Het geheel is een monument sinds 1932 en als onderdeel van "Krakau Oude Stad" tevens werelderfgoed. Aan de rand van de Grote Markt in Krakau bevindt zich de Katholieke Mariakerk. De kerk heeft een gedetailleerd interieur en staat vooral bekend om het hoogaltaar van Veit Stoss. De Mariakerk is vanwege de grote hoeveelheid kunstschaten zondermeer een van de belangrijkste bezienswaardigheden van Krakau. Sinds 1962 mag de kerk zich basiliek (eretitel door de paus aan sommige kerken verleend) noemen. De Mariakerk heeft twee torens. De noordelijke toren, de zogenaamde "Hejnałtoren" is met 81 meter de hoogste toren en heeft een laatgotische spits als afsluiting. Om de spits hangt een vergulde kroon uit 1666. De zuidelijke toren is met 69 meter minder hoog en heeft een renaissance-bekroning.

Vanaf een hoogte van circa 54 meter wordt sinds de 14^e eeuw door een brandweerman elk vol uur een korte niet voltooide melodie geblazen "de Hejnał". Sinds 1927 wordt het signaal door Radio Kraków op het middaguur uitgezonden.

Volgens een legende zouden de torens door twee elkaar beconcurrerende broers gebouwd zijn. Terwijl de ene broer de toren voltooide en de andere broer nog met de bouw bezig was, stak de ene broer de andere dood uit angst dat zijn toren in hoogte zou worden overtroffen door de nog in aanbouw zijnde toren. Als afsluiting van de stadsrondleiding hebben we, net als andere deelnemende groepen aan het festival, een diner genuttigd in een stadsrestaurant.

Poster van het festival in Krakau op de deur van het stadsrestaurant met vermelding van 15 deelnemende groepen:
 Nr. 2: FOLKLORE DANCEGROUP DE FRYSKE DÛNSERS (Holandia)

Vermoeid maar zeer voldaan hebben we ons hotel weer opgezocht. Op het naastgelegen terras hebben we onder het genot van een glaasje nog even gezellig nagepraat.

Douwe Zijlstra

Dag 3 / Zaterdag 8 Augustus 2015

6.20 uur worden we wakker meteen opschieten want 7.00 uur ontbijt. Het was even zoeken maar we kwamen terecht in een hele grote kantine waar een heerlijk ontbijt klaar stond. Iedereen was er vroeg bij want 35 personen gingen op stap naar Auschwitz. Heel vervelend want er stond een bus verkeerd geparkeerd, het bleek een Turk te zijn (hoe kan het anders) bij de receptie gevraagd waar de chauffeur sliep niet te vinden een collega heeft hem te pakken gekregen en was het euvel opgelost Bauke markeerde meteen de pylonen om de plek voor de bus, zo dat we ons dit plekje toe eigenden slimme zet, wel 30 min te laat vertrokken wat ten kostte ging van de bezichtiging in het kamp. Met Jan Tjitske Douwe Betty Dirk Jannie Joukje Akkie Greetje de stad ingegaan Sjoerd en Gerrie bleven in het Hotel. Heerlijk rustig gewandeld en koffie gedronken met Cheese cake Joukje noemde dit Space Cake.

In een groot winkelcentrum rondgeneusd met Airco dit was goed vertoeven, iedereen zocht zijn of haar benodigdheden of souvenirs. De lunch daar ook gebruikt, Joukje vond op de terug weg nog een Violetta (WC) leuke benaming daarna terug naar het Hotel ZACZEK. De bus arriveerde tegelijk met de stadgangers om 14.15 uur en weer stond er een TURK op onze plek Bauke loste dit even op zodat de bus weer op de goede plek kon staan. De mensen die

een rondleiding hadden gehad waren zeer onder de indruk van al dat leed wat ze te horen kregen. Auke was vooral onder de indruk van al de schoenen in het bijzonder die kleine kinderschoentjes. Gelukkig kon een ieder de knop in het hoofd omdraaien want er moest nog wel gedanst worden.

De bus bracht ons naar een marktplein waar we op een niet al te groot Podium moesten dansen. Er waren ook gasten uit de Zaanstreek mee en Westfriezen. Uit de Zaanstreek was een echtpaar die een Koopmans kostuum droegen een prachtig geheel heel rijk. Het Westfrieze echtpaar was ook rijk uitgedost maar een heel ander genre zwart herenkostuum en de dame ook donker maar met veel sieraden. Het optreden ging prima niet veel publiek maar publiek die ons optreden waardeerden en veel interesse toonden. Na afloop sprak ik in mijn gebroken Engels met een Poolse vrouw en een Turkse zij vonden ons zeer elegant en erg mooi vooral de mannen kregen een compliment want die hadden een zeer vriendelijke uitstraling en galant. Tjitske deed de presentatie in het Engels erg knap. Arend was in Hylper kostuum als groot schipper en Anne kapitein. Terug naar het Hotel douche en aankleden weer in de bus naar een restaurant om te eten, we moesten buiten wachten want het servies goed en bestek was op afwas machine kon de grote stroom niet aan. We aten bloemkoolsoep vermicelli zat al in het bord. Het was snik heet in het restaurant wij vonden het dan ook niet erg om de straat opgestuurd te worden. Terug bij het Hotel gezellig even nagezeten op het terras om 23.00 uur moe maar voldaan naar bed.

Hartelijke groeten Greetje Koopmans-Langhout

Dag 4 / Zondag 9 augustus 2015

Na het ontbijt kwam onze gids Gosia naar ons toe en gingen we met de bus naar Kazimierz, de joodse wijk van Krakau. Gosia vertelde dat Kazimierz vroeger een zelfstandige stad was, maar nu een wijk van Krakau. In Kazimierz is de film Schindlers list opgenomen. We reden langs de fabriek uit de film. Op het gettoplein heeft een met 65 stoelen de vernietiging van de joden uit Kazimierz uitgebeeld, 1000 joden per stoel. Tijdens de rondgang liepen we door een straatje uit de film en kwamen bij een synagoge met daarachter een joodse begraafplaats. Deze is tijdens de oorlog verwoest, maar nu weer zo ver mogelijk hersteld. Van de stenen die niet konden teruggeplaatst is een joodse klaagmuur gemetseld. Deze rondleiding heeft op mij veel indruk gemaakt. Hierna kregen we even tijd voor koffie met wel of niet iets lekkers erbij, dat hing ook van de snelheid van de bediening af.

Het volgende onderdeel was een bezoek aan de zoutmijn. De zoutmijn was in gebruik sinds de 13^e eeuw, maar is nu niet meer in gebruik. Hij is opgenomen in de Unesco. De zoutmijn heeft 3 niveaus en gaat tot 135m. onder de grond. We kregen te horen dat we 800 traptreden moesten afdalen, maar weer omhoog konden we met een lift. We hebben door heel wat gangen gelopen. Wat het meeste indruk op mij maakte was toen een gids liet zien hoe men vroeger het methaangas liet ontploffen i.v.m. brandgevaar, de grote kerk waar Gosia uitleg gaf over de in zout gebeeldhouwde afbeeldingen. Hier

werd een groepsfoto gemaakt. En tot slot kregen we nog een muziekuitvoering. Weer naar boven met de lift ging lekker snel. Toen weer in de bus naar het hotel om ons klaar te maken voor het avondoptreden. Bij het hotel namen we afscheid van Gosia en Gerrie bood haar als dank voor haar inspanningen een mandje met friese producten aan waar ze heel blij mee was.

Om 5 uur zaten we weer gereed en gekleed in de bus om naar de grote hal te rijden waar het avondoptreden zou plaatsvinden. Hier werd al volop gedanst en om 6 uur konden we eten halen dat we boven in een vertrek konden verorberen. Intussen traden al diverse groepen op: uit Turkije, Slovenië, Roemenië, en een blaasorkest uit Cyprus. Wat de speaker allemaal vertelde konden we geen woord van verstaan maar toen het 20.10 uur was waren wij aan de beurt. Hier was een groot langgerekt podium met een goede dansvloer. We begonnen met de polonaise. Tjitske vertelde over de kleding van de vlaggendragers en over de samenstelling van de kleding van de groep. We vervolgde het optreden, te beginnen met de wals van de griffioen. Te horen aan het applaus viel ons optreden erg in de smaak en we hadden er zelf ook een goed gevoel over. Nu konden we in de zaal weer naar de andere optredens kijken: uit Litauen, enkele groepen uit Turkije en kwam het festivalgevoel boven.

Er werden heel veel foto's gemaakt en vooral Arend was erg in trek om met de Turkse meisjes op de foto.

Aan het eind van de avond kwam er een afvaardiging van alle groepen op het podium, in ons geval Jan en Tjitske, we kregen een diploma, een beker en een beeldje van het symbool van de stad Krakau, een draakje. Er werd nog gezamenlijk op het podium gedanst, een vrolijke boel. Uiteindelijk belandden we weer in de bus naar het hotel, moe, warm, maar voldaan.

Janny Room-Peereboom

Dag 5 / Moandei 10 augustus 2015.

Nei in swiere dûns jûn wie gong elts wer fris en fruitig yn'e bus om de reis nei Dresden oan te gean. De ien docht noch in knipperke, de oare praat nei oer dei jûn fan juster. Wat wie it een feest; it dûnsjen mei in stikmannich turkse dielnimmers en Janneke dy't prebearre de moaiste foto's te meitsjen. Se lei derfoar op toniel mei de konfetti op har knibbels. Healwei njoggenen binne wy ôfset en útwjiuwt troch Geeske. Fanút de bus sjogge we it fleanfjild fan Krakau, de tolpoarten en de wiidweidige graanfjilden- en bosken. Joukje hie noch wat lêst fan har fuotten; dy koe hja wol by Anne yn'e nekke lizze sei Goasse. Dat hie hysels 's nachts ek by Anne dien. Sa wiene syn fuotten de oare deis wer een stik better☺!. By de earste stop hearre we dat der in file is, dat soe sa'n 45 min. duorje. En jawol hjer, we sitte krekt wer yn'e bus en dêr steane we al. Nei een ûre komt der wat skot yn'e saak. ûnderweis moat ek de bus syn sûpen ha; by it earste tankstation dat wy oandogge sjit it net op dus ride wy fjirder nei in grutter tankstation wer't ek eltsenien nei 't hûske en wat snobje kin. De sjaffeur skillet de gids yn Dresden alfêst dat wy folle letter oankomme en as

de rûnlieding letter kin. Ek it hotel wurd ynlochte. Om seis oere rolje we de bus út yn Dresden, de gids stiet al klear. We sjogge de troch de oarloch alhiel bombardeare Frauenkirche, dy alhiel yn barokstyl restaureare is. Dan nei de Zwinger, it winterferbliuw fan de Kurfürst en der njonken stiet de Semperopera.

De gids fertelt, dat it yn Dresden al in lange tiid waarm is en dêrom it wetter yn'e Elbe noch nea sa leech stien hat. De grutte skippen kinne der net mear troch hinne.

Nei een oerke Dresden stappe we de bus wer yn en krije in gratis "sightseeing" fan de sjauffeur troch Dresden. Wêr is it hotel? Mar it kaam goed!

De bestjinstjer kaam by us mei in kaarkaartsje fan keamer 215 fan hotel Zaczek! Wa soene dêre slept ha? En och, wat smakke it iten yn Dútslân lekker, de grienteskalen wienen samar leech.....In pear hawwe nog wat neisitten yn de bar en de rest gong net al te let nei bêd, want moarn geane we nei hûs.

Gerrie deelt de hotelkaaien út.

Janny Wassenaar

Dag 6 / Dinsdag 11 augustus 2015

In Dresden hadden we in een prima hotel. Leonardo hotel genaamd. Met airco op de kamer en een badkamer met wissel deur. Het was mooi weer. De temperatuur was iets lager dan in Polen, dus aangenaam. Om 6.30 uur zijn we opgestaan en hebben de koffer ingepakt.

Om 7.00 uur stond er een prima ontbijt voor ons klaar. Na het ontbijt stonden we om 7.45 uur met de koffers bij de bus, die door onze chauffeur Werden ingeladen. Om 8.00 uur vertrokken we. Nog 640 km te gaan. Vanuit Dresden reden we richting Leipzig. Ik noem alleen wat grote plaatsen en de nummers van de Autobahn laat ik achter wege. Onderweg zagen we veel windmolens, met rode strepen op de wieken. Ook waren er velden met Zonnepanelen, de boer kreeg hiervoor een vergoeding en mocht ook nog het land er omheen gebruiken. Daarna reden we richting Magdeburg en vervolgens de autobahn richting Hannover.

Bij Rasthof Börde houden we om 10.35 uur een stop van 3 kwartier om even de benen te strekken en een bezoek aan het toilet te brengen. Ook kopen we een kopje koffie met iets lekkers er bij. Nadat we verder waren gereden, passeerden we Checkpoint Alfa, de voormalige grens tussen Oost en West, hier stond een standbeeld met 2 handen in elkaar dat de samenvoeging symboliseert.

Na 12.00 uur wordt het even bewolkt en nemen we bij Hannover de afslag richting Bremen, Hamburg. Bij Raststät Goldback hebben we om 13.30 uur de volgende stop. Weer 3 kwartier, dus tijd om iets te eten. Wij kopen een broodje. Om 14.15 vertrekken we richting Bremen en bij afslag Hamburg rijden we richting Osnabrück/Oldenburg, daarna Emden /Leer. Dan rijden we richting Groningen en gaan voor het afscheidsdiner naar Zuidlaren waar we om 16.30 uur arriveren. Hier hebben we heerlijk gegeten. Om 18.00 uur vertrekken we richting Leeuwarden. Onderweg worden nog we toespraken gehouden en worden de consumpties die we in de bus hadden afgerekend. Tevens ging voor de chauffeur de pet rond. Om 19.00 uur kwamen we aan achter het WTC waar onze auto's stonden. Mooi op tijd zodat de Terschellingers hun boot nog konden halen.

Na afscheid te hebben genomen ging ieder zijn eigen weg. Einde van een lange reis.

Jan Swart